

20. marts 2010
Foretræde Retsudvalget

Den Danske Dyrlægeforenings foretræde for Folketingets Retsudvalg

Den Danske Dyrlæge Forenings delegation ønsker ved foretræde for Retsudvalget d. 22. april 2011 at fremføre og underbygge foreningens veterinærfaglige bemærkninger i forbindelse med den påtænkte revidering af hundeloven samt Folketingets videre behandling af lovforslag L 163 (Forslag til lov om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven) fremsat d. 17. marts 2010 med henvisning til delbetænkning om farlige hunde udarbejdet af arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet:

L 163 - et mindretals konklusion med centrale svagheder:

- ❖ Forbud nytter ikke og vil ramme uskyldige
- ❖ Race forudsiger ikke adfærd – ej heller hos hunde

Flertallets vurdering og løsningsmodel:

- ❖ Sæt fokus på den ansvarlige hundeejer
- ❖ Sæt fokus på politiets reaktionsmidler og ressourcer

Ad: Forbud nytter ikke og vil ramme uskyldige – race forudsiger ikke adfærd

- ❖ De 13 racer er ikke valgt på baggrund af faglighed, erfaringsmæssigt grundlag eller statistik – udelukkende på grundlag af antagelser
- ❖ Det er ikke muligt at fastlægge en hunds racemæssige baggrund – hverken ved DNA -test eller ved objektive anatomiske kriterier
- ❖ Der er ikke fastlagt en sammenhæng mellem race og objektive kriterier for aggression
- ❖ En aggressiv hund er ikke nødvendigvis en farlig hund – det er et spørgsmål om kombination af hund og ejer.
- ❖ En omvendt bevisførelse stiller den enkelte borger og hundeejer, der er under anklage i en helt umulig situation, når vedkommende selv skal bevise og sandsynliggøre sin uskyld.

Løsninger

- ❖ Følg indstillinger fra hundeuvalget – udvid politiets reaktionsmuligheder og lad dem i langt større omfang udnytte de allerede eksisterende muligheder.
- ❖ Bekæmp uforsvarligt ejerskab og sæt fokus på den ansvarlige hundeejer.

Se endvidere vedhæftede bilag:

1. Leder Dansk Veterinær Tidsskrift (DVT) nr. 20 2009
2. "Forbud virker ikke " Artikel bragt i DVT nr. 21 2009
3. Leder DVT nr. 7 2010
4. " Der er små hunde, der bliver bidt hver dag" Interview i DVT nr. 7 2010

Sekretariat

Emdrupvej 28A, 2100 København Ø
Telefon 38 71 08 88 - telefax 38 71 03 22
E-mail ddd@ddd.dk, www.ddd.dk

DDDs hovedbestyrelse

Dyrlæge Arne Skjoldager, (formand)
Smalfort 2A, 6040 Egtved
Arb. 72 27 55 00, prv. 27 80 17 41
e-mail ask@smalfort.dk

Dyrlæge Carsten Røjkjær Jensen
Arb. 98 64 29 05, prv. 98 54 90 01

Dyrlæge Inge Casper
Arb. 98 89 84 00, prv. 98 29 66 02

Dyrlæge Ane Højberg Nielsen
Arb. 73 54 32 17, prv. 86 88 34 86

Dyrlæge Wilfried Goecke
Arb. 36 17 57 11, prv. 45 85 89 90

Dyrlæge Øyvind Runge Jepsen
Arb. 33 95 63 87, prv. 74 68 61 55

Dyrlæge Peter Høgedal Jørgensen
Arb. 86 62 89 40, prv. 86 62 89 40

Sekretariatet

Direktør Ann-Margret Duus Jensen

Økonomi og bogholderi

Afdelingsleder Birgitte Juel
Bogholder Mette Vork Guldager
Hunderegister: Anne Bach
Katteregister: Lotte Dalgaard

Service og IT

Afdelingsleder Kim Andersen
Medlemsregistrering og kontingent:
Alice Gottschalck
Pulje: Susanne Vilbrand
Reception: Kirsten Nissen

Forhandlings- og Arbejdsmarkedsafdeling

Afdelingschef Keld Olsen

Statsansatte undtaget forskning og undervisning: Stine Søndergaard

Assistent i praksis og øvrige privatansatte: Solveig Hansen, Liselotte Wittendorff

Forskning og undervisning:

Anders Højgaard

Liberal erhverv: Anne Jakobsen,

Keld Olsen, Anette V. Pedersen

Professionsforhold: Johanne Østerbye,

Annette Lychau Petersen,

Marianne Jensen/Stine Bødker,

Annette Overgaard

Internationale forhold: Birgitte Sørensen,

Annette Lychau Petersen

Kommunikations- og Uddannelsesafdeling

Kommunikationschef Børge Jørgensen

Dansk Veterinærtidsskrift: Pia Rindom

Annoncer, abonnement: Jette Jepsen

Hjemmeside, mv.: Laurs Møller/
Mads Nissen

DDD-Kursus: Gert Aagaard van Hauen

Kursus- og konferencetilmelding:

Anita Christensen

Kompetenceudvikling: Mads Nissen

Beskæftigelse og studerende: Sys Tarrild

[leder]

»Farlige« hunde

Alle hunde kan gøres aggressive og farlige i de forkerte hænder, ligesom alle hunde kan blive velfungerende og sociale, hvis ejeren har den rigtige viden og tilgang til hundeopdragelsen. Det er derfor rendyrket populisme, når politikerne nu står i kø for at forbyde »muskelhunde«, blot fordi pressen har valgt at sætte fokus på, at hunde bider (hvad de altid har gjort). Det rammer uskyldige hunde og hundeejere.

Sådanne forhold er den væsentligste grund til, at Den Danske Dyrlægeforening her i midten af oktober 2009 valgte at fokusere på emnet »farlige hunde« ved et seminar på KU LIFE i København. Sektion vedrørende Hund, Kat og Smådyr, der stod for arrangementet, havde blandt andet indbudt udenlandske eksperter på området. Ikke mindst for at høre om deres erfaringer med nogle af de tiltag, som de danske politikere pønser på.

Det har været fremme, at der skulle indføres forbud mod Amstaff-racen, men der er masser af andre hunderacer, der ved den forkerte opdragelse kan gøres farlige. For eksempel rottweiler, dobermann og schæferhund. Selv den mest godmodige hund kan gøres aggressiv i de forkerte hænder.

Man kan næsten sammenligne politikernes planlagte forbud med at lave et tiltag mod fartbøller ved at forbyde alle BMW'er, fordi det er en bil, man kan køre stærkt i. Man kan godt forbyde bestemte biler, men så vælger fartbøllerne bare en anden bil. På samme måde med de unge, der har misforstået rollen som hundeejer. Kan de ikke få lov at bruge den ene hunderace, så finder de en anden.

Nogle hunde har flere muskler, men det fortæller intet om adfærd. Desuden er det umuligt at indkredse bestemte hunderacer, fordi der hele tiden udvikles nye. Hvis de mennesker, der har en forkert eller misforstået opdragelse af deres hunde bliver forment adgang til en bestemt race, så finder de blot en anden hunderace. Faktisk rummer lovgivningen allerede i dag rige muligheder for at gribe ind over for »uhensigtsmæssige« hunde og deres ejere.

Når alt det er sagt, synes alle at have glemt, at hunde bider – måske fordi der i en årrække har været et faldende antal hundebid. Det var netop i rollen som vagthund, at mennesket tog hunden til sig. Tidligere havde postvæsenet kurser for deres postbude i omgangen med hunde for at minimere problemerne med hundebid. Tilsvarende har Den Danske Dyrlægeforening for nylig iværksat projekt »Hej Hund«, der skal lære mindre børn at omgås hunde.

Overordnet set findes problemet med kamp- og muskelhunde i den anden ende af hundesnoren. Mange hundeejere ved ikke nok om deres dyr, og nogle har helt misforstået, hvad det vil sige at have hund. Vi går ikke ind for tvungne kørekort til hundeejere, men vi finder det nødvendigt, at der bliver sat langt mere fokus på rollen som hundeejer – og for den sags skyld også generel oplysning om, hvordan man som ikke-hundeejer omgås hunde.

Forbud virker ikke!

Glem alt om et forbud mod visse hunderacer. Både danske og engelske erfaringer viser, at et forbud ikke virker. Det var bare én af mange konklusioner, da Den Danske Dyrlægeforening for nylig holdt seminar om »farlige« hunde på KU LIFE

[Børge Jørgensen]

Deltagerne på seminaret var eksperter, dyrlæger, adfærdsterapeuter, veterinær-sygeplejersker, dyrlægestuderende samt indbudte gæster, hvoraf mange af Danmarks dyreværns- og hundeorganisationer var repræsenteret. Seminaret havde således samlet den største viden om hunde og hundeadfærd i Danmark til dette aktuelle emne.

Man finder andre veje

Er lastbiler farlige? Kun hvis chaufføren er fartgal eller ude af stand til at håndtere sit køretøj. På samme måde er det med hunde, pointerede den engelske

gæsteforelæser Kendall Sheperd. En stærk hund i de forkerte hænder kan være farlig. Og faktisk kan man få selv den mest godmodige hund til at gå amok.

Man kan godt forbyde en bestemt muskelhunderace, men der er mange stærke hunderacer. Forbyder man en race, så bruger de personer, der ønsker at bruge hunde som »våben« bare en anden hunderace. Eventuelt ved at fremelske nogle uheldige gener i de tilladte racer. Der skal ikke mere end 3-4 generationer til, så er man godt på vej, sagde dyrlæge Pernille Wennich.

Dyrlæge og særligt sagkyndig på hundeområdet Pernille Hansen refererede en amerikansk undersøgelse, der viste, at der ganske vist er forskel på de forskellige hunderacer med hensyn til adfærd, men at variationerne racerne imellem er så små, at man ikke kan konkludere, at den ene hunderace er mere aggressiv end den anden.

En anden negativ følge af et forbud bliver en forværring af den allerede illegale import af hundehvalpe. Det er der i forvejen store dyrevelfærdsmæssige problemer i.

Dyrlæge Jørgen Mikkelsen fortalte, at

langt de fleste sager, han møder som særlig hundesagkyndig for politiet, kan karakteriseres som sociale sager. Sådan er det også med problemerne affødt af kamp- og muskelhunde. De hunde, der skaber problemerne, har ejere, der er uden for pædagogisk rækkevidde. De afsporede ejeres mål er i visse tilfælde at skabe hunde, der egner sig til hundekampe (med andre tilsvarende hunde), men især at bruge hunden som magtmiddel.

Blandt andet derfor virker forbud ikke. At tro et forbud mod bestemte hundracer har nogen virkning, er således naivt. Der er i dag flere pitbull-hunde i Danmark, end da forbuddet mod hunden blev indført i 1991.

Politiet magter ikke opgaven

Den nuværende hundelov fra 2003 (se boks) rummer faktisk ganske gode muligheder for at løse problemerne med farlige eller skadevoldende hunde. Politiet kan af egen drift eller efter en anmeldelse træffe foranstaltninger til at tage hunden i varetægt og få den undersøgt. Hvis denne undersøgelse munder ud i konklusionen, at hunden er farlig, kan politiet få den aflivet – subsidiært beslutte, at den skal gå i snor eller med mundkurv, når den færdes på offentlige steder.

Dyrlæge Estrid Hasager, der er en af politiets særlige sagkyndige på området, fortalte, at der siden lovens indførelse i 2003 er behandlet ca. 100 sager (overvejende med hanhunde), hvoraf ca. halvdelen har resulteret i, at hunden blev aflivet.

Det er mest politiet i hovedstadsområdet, der bruger – og kender – ordningen. Flere i forsamlingen kunne berette om sager, hvor politiet ikke tog affære i forbindelse med anmeldelse. En dyrlæge havde i mindst et tilfælde oplevet, at politibetjenten ikke vidste, at hundesager var politiets opgave. Den generelle

opfattelse var, at sagerne bliver nedprioriteret hos politiet. Det betyder, at loven ikke virker efter hensigten, og den naturlige følgekonklusion var, at så vil en eventuel skærpet lovgivning heller ikke have nogen effekt.

Hunde bider kun, når de er truet

Tal fra Institut for Folkesundhed viser, at antallet af behandlinger for hundebid på landets skadestuer nu er halveret i forhold til midten af 1990'erne. Dog er de typer, der nu kommer på skadestuen, mere alvorlige, oplyste dyrlæge Lene Katstrup.

Det synes som om, alle har glemt, at hunde bider. Hvorfor de gør det, gav Kendal Shepherd gode forklaringer på. Kendal Shepherd er dyrlæge og specialist i hundeadfærd og særlig sagkyndig på området for det britiske politi.

Hunde bider kun i yderste konsekvens – som det sidste og ultimative valg. Inden har hunden markeret, at den ikke synes om situationen. Først ved at gå væk, dernæst ved kropssprog via stilling, ører, hale, (rejst) pels og knurren. Først til slut kommer sidste trin på det, som Kendal Shepherd kalder aggressionsstigen, nemlig bid. Og et hundebid er ikke bare et bid. Der kan være tale om »bid i luften« og markeringer med kontakt, men uden at skade. Først til allersidst vælger hunden at bide for at skade sin trussel.

Opgøret med dominans

Kendall Shephard vil gerne gøre op med den klassiske opfattelse, at hunde skal opdrages gennem dominans – at ejeren træder i stedet for flokkens leder og styrer underhunden gennem dominans. Hunde er sociale dyr med sociale reaktionsmønstre. Hunde kan opdrages med dominans, men her er der stor risiko for, at det går galt – især med store hunde. I pressede situationer risikerer man nemlig, at hunden springer nogle trin over

i førnævnte aggressionsstige. Det vil ikke ske, hvis hunden opdrages gennem stimulans, ros og socialisering. Så er der rene linjer. Hunden giver det, som ejeren ønsker og får det, som den vil have: foder, leg og søvn. Hunde vil ikke af natur behage mennesker, men i stedet sig selv. Faktisk er hunden et egoistisk, pragmatisk væsen, der gennem førnævnte kontrakt med ejeren lever op til det, som forventes af den. Men forudsætningen er tryghed og velfærd for hunden.

- Vi skal være helt klare på, at hundens adfærd er en reaktion på noget. Den er i sig selv ikke aggressiv. Og hunden forstår dig bedre, end du forstår den, forklarede Kendal Shepherd til salens store lettelse.

Problemhunde er dem, der på en eller anden måde har fået kortslettet processen bag aggressionsstigen. Det kan skyldes forkert opdragelse, eller at den ikke er blevet socialiseret som hvalp og lært andre hundes sprog. Hunden kan også ganske enkelt være skør, men det har ikke noget med racer at gøre. Den ultimative problemhund er fx en vagthund, der er trænet til at skade – eller måske endda dræbe, men som mister kontrollen. Enten fordi ejeren reelt ikke har styringen, eller fordi hunden bliver bange eller en kombination heraf.

Omvendt er det vigtigt at pointere, at fordi en hund gør noget farligt, er det ikke nødvendigvis fordi hunden er farlig. Det er trænedede politihunde et godt eksempel på.

Engelske erfaringer

Kendal Shepherd fortalte også, om de engelske erfaringer med at imødegå problemer med muskelhunde. Der har – ligesom i Danmark – længe været et forbud mod visse racer, blandt andet Pitbull, men det synes ikke at have en synlig effekt.

Den engelske lov siger, at ethvert (anmeldt) hundebid skal undersøges, og er

grundlaget til stede, skal hunden aflives. Desuden bliver sagen indføjet i ejerens straffeattest.

Kendal Shepherd refererede en række sager, og hendes overordnede konklusion var, at de stramme britiske regler ikke virker. Faktisk mente hun, at de er med til at forværre situationen, fordi jo flere forhindringer, der bliver lagt for hundens rationelle adfærd, des flere bidskader får vi. Hunde har det lige som mennesker. De skal socialiseres for at være omgængelige, men hvis man forhindrer hunde i at omgås andre hunde og mennesker, så bliver de mere frygt-somme og mere aggressive. Også ejerens frygt for eventuelle repressalier er med til at skabe utryghed hos hunden – og dermed risiko for uhensigtsmæssige reaktioner.

De stigmatiserede hunde

Veterinærpsykeplejerske i klinisk etologi Tanja Falster Nørager har stor erfaring med træning af muskelhunde - og hun indrømmede, at det kræver særligt ansvar og opmærksomhed at have en muskelhund, men at deres adfærd ikke er forskellig fra andre hunde. Problemet er, at de mildt sagt ikke er velsete blandt andre hundeejere. Derfor kan de kun sjældent komme på træningsbanerne - og selv om det er muskelhunden, der bliver angrebet af andre hunde (som åbenbart ofte sker), så er det muskelhunden, der er problemet og får skylden, fordi den er den stærkeste. Faktisk er der masser af hundeslagsmål og hundebid, men sagerne får kun pressens fokus, når der er muskelhunde involveret.

Det betyder, at muskelhundene ikke i samme grad socialiseres sammen med andre hunde, og det forværrer problemerne.

- Hunde bliver racister, hvis de ikke omgås andre racer, sagde Tanja Falster Nørager.

- Men at udnævne muskelhunde til problemhunde holder ikke. Det er en brøkdelen af muskelhundene, der skaber problemer, men det går ud over resten.

Tanja Nørager Falster understregede, at det er vigtigt for potentielle hundeejere at sætte sig ind i, hvad det vil sige at have hund, men det er ikke specielt for muskelhunde – det gælder alle hundekøb. De skal være velovervejede, så drop medlidenhedskøbet af den efterladte hund og sig nej til naboens sidste hvalp, der blev i overskud og som ellers skulle aflives. At være hundeejer kræver et aktivt valg.

Politikerne har kun fokus på handling

- Vi er som dyrlæger vant til at arbejde metodisk, sagde Den Danske Dyrlægeforenings formand Arne Skjoldager.

- Først gennemfører vi en undersøgelse for at finde årsager, så laver vi en diagnose og derfra beslutter vi en terapi. Men her slutter det ikke. Det følges op af en prognose for behandlingen og en forebyggelse, så det ikke sker igen.

- Jeg tror, at danske politikere kunne lære meget af den proces. Med fokus på sagernes omtale i pressen er politikere kun optaget af handling uden synderlig skelen til årsagerne og de følgende konsekvenser. Sådan ser det desværre også ud til at gå i sagen om farlige hunde. Det synes veldokumenteret, at et forbud mod visse racer er virkningsløst, men politikernes iver for at vise handling synes at overskygge den kendsgerning, sagde Arne Skjoldager. ■

Hvad siger loven om farlige hunde?

Uddrag af lov om hunde, lov nr. 385 af 28. maj 2003

§ 6. Det påhviler besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade.

Stk. 2. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politimesteren (i København politidirektøren)

1) give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele, eller
2) træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Stk. 3. Politimesteren (i København politidirektøren) kan give besidderen pålæg som nævnt i stk. 2, nr. 1, hvis hunden har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, at fare imod dem eller forfølge dem eller at forulempe husdyr i ejendom eller på mark.

Stk. 4. Hvis et pålæg efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3 overtrædes, kan politimesteren (i København politidirektøren) træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Stk. 5. Politimesteren (i København politidirektøren) afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive, jf. stk. 2, nr. 2, eller stk. 4, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

Stk. 6. Overflyttes hunden til en anden politikreds, skal besidderen underrette politiet i denne om et efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3 givet pålæg.

§ 6 a. På politiets anmodning er besidderen af en hund forpligtet til at medvirke til en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, inden der træffes afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 2, om aflivning af hunden.

Stk. 2. Besidderen kan forlange, at der foretages en hundesagkyndig undersøgelse som nævnt i stk. 1, inden politimesteren (i København politidirektøren) træffer afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 2, om aflivning af hunden.

Stk. 3. Politimesteren (i København politidirektøren) afholder omkostningerne ved den hundesagkyndige undersøgelse, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

§ 6 b. Politiet kan beslutte at anbringe hunden i pension, indtil der er truffet afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 2 eller stk. 4, om aflivning af hunden, og hvis der træffes afgørelse om, at hunden skal aflives, indtil afgørelsen kan fuldbyrdes.

Stk. 2. Politiet har, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til hundehold med henblik på gennemførelse af en beslutning truffet efter stk. 1. Politiet kan om fornødent tage en sagkyndig med.

Stk. 3. Klage over politiets beslutning om at anbringe hunden i pension har ikke opsættende virkning.

Stk. 4. Politimesteren (i København politidirektøren) afholder omkostningerne ved hundens anbringelse i pension, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

§ 6 c. Fristen for at klage over en afgørelse truffet af politimesteren (i København politidirektøren) efter § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4, er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre justitsministeren bestemmer andet.

§ 6 d. Det er forbudt for en ejer eller besidder at lade en hund deltage i hundekampe. Det er endvidere forbudt at afholde hundekampe.

Sekretariat

Emdrupvej 28A, 2100 København Ø
Telefon 38 71 08 88 - telefax 38 71 03 22
E-mail ddd@ddd.dk, www.ddd.dk

DDDs hovedbestyrelse

Dyrlæge Arne Skjoldager, (formand)
Smalfort 2A, 6040 Egtved
Arb. 72 27 55 00, prv. 27 80 17 41
e-mail ask@smalfort.dk

Dyrlæge Carsten Røjkjær Jensen
Arb. 98 64 29 05, prv. 98 54 90 01

Dyrlæge Inge Casper
Arb. 98 89 84 00, prv. 98 29 66 02

Dyrlæge Ane Høiberg Nielsen
Arb. 73 54 32 17, prv. 86 88 34 86

Dyrlæge Wilfried Goecke
Arb. 36 17 57 11, prv. 45 85 89 90

Dyrlæge Øyvind Runge Jepsen
Arb. 33 95 63 87, prv. 74 68 61 55

Dyrlæge Peter Høgedal Jørgensen
Arb. 86 62 89 40, prv. 86 62 89 40

Sekretariatet

Direktør Ann-Margret Duus Jensen

Økonomi og bogholderi

Afdelingsleder Birgitte Juel
Bogholder Mette Vork Guldager

Hunderegister: Anne Bach

Katteregister: Lotte Dalgaard

Service og IT

Afdelingsleder Kim Andersen

Alice Gottschalck

Pulje: Susanne Vilbrand

Reception: Kirsten Nissen

Forhandlings- og Arbejdsmarkedsafdeling

Afdelingschef Keld Olsen

Hovedbestyrelse: Katja Ambech

Statsansatte undtaget forskning og

undervisning: Stine Søndergaard,

Laila Klausen

Forskning og undervisning:

Anders Højgaard, Laila Klausen

Assistent i praksis og øvrige

privatansatte: Liselotte Wittendorff,

Solveig Hansen

Liberal erhverv: Anne Jakobsen,

Anette V. Pedersen

Professionsforhold: Johanne Østerbye,

Annette Lychau Petersen, Annette Overgaard

Internationale forhold:

Annette Lychau Petersen

Kommunikations- og Uddannelsesafdeling

Kommunikationschef Børge Jørgensen

Dansk Veterinærtidsskrift: Pia Rindom

annoncer, abonnement: Jette Jepsen

Hjemmeside, mv.: Lours Møller /

Mads Nissen

DDD-Kursus: Gert Aagaard van Hauen

Kursus- og konferencetilmelding:

Anita Christensen

Kompetenceudvikling: Mads Nissen

Beskæftigelse og studerende: Sys Tarrild

[leder]

Udvalgsarbejdet der forsvandt

Så kom det. Regeringens lovforslag, der vil forbyde 13 hunderacer, fordi de måske kan bruges som kamphunde. Baggrunden har formelt været et ønske om at revidere hundeloven. Reelt har regeringen ladet sig trække rundt af pressen, der har haft ensidig fokus på få, uheldige episoder, hvor muskelhunde er gået amok – i enkelte tilfælde desværre med alvorlige følger. Det billede pressen har tegnet, kan imidlertid ikke genkendes på de dyrehospitaler, der skulle modtage en væsentlig del af ofrene for kamphundes eventuelle angreb.

Som alibi for regeringens hundeforbud blev der nedsat et udvalg – det såkaldte hundeuvalg – der skulle se på, hvordan man kunne dæmme op for de farlige hunde. Men allerede ved det første møde virkede det som om, at Justitsministeriet allerede på forhånd havde besluttet sig for et forbud mod udvalgte racer. Nu skulle man så bare skaffe sig rygdækning. Udvalget blev blandt andet bedt om at komme med forslag til en forbudsliste. Det gjorde man så – for nogle udvalgsmedlemmer nødtvungent. Men da det kom til konklusionen i udvalgets betænkning, blev det understreget af et flertal i udvalget, at man ikke kunne anbefale et forbud. Alligevel kunne justitsministeren, samme dag som betænkningen blev offentliggjort, meddele, at han overvejede et forbud mod visse hunderacer.

Den Danske Dyrlægeforening ser det som en af sine vigtige opgaver at være med til at sætte sit faglige præg på det udvalgsarbejde, der som regel ligger forud for en lovgivning. Gennem de senere år er vi blevet mildt sagt skuffede (rasende dækker måske bedre). De to seneste eksempler er hundeloven og veterinærforliget. Foreningen lægger mange kræfter i, at der gennemføres et fagligt velfunderet arbejde, når vi bliver bedt om at bidrage. Vores ihærdige indsats kommer som regel også med i rapporten, men når det kommer til udmøntningen, så ser politikerne den anden vej og kører deres eget løb. Det er de som politikere sådan set berettigede til, men lad så være med at tage dyrlæger og andre fagfolk som »gidsler«. Kald en spade for en spade. At det ikke kun er dyrlæger, der har prøvet den form for udvalgsarbejde, vidner forløbet om regeringens nu nedlagte velfærdskommission om.

Når Den Danske Dyrlægeforening ikke kan anbefale et forbud mod bestemte hunderacer, er det korte svar, at det ganske enkelt ikke virker. Er hunden en amerikansk bulldog (der vil blive forbudt), eller ligner den blot en amerikansk bulldog? Man kan ikke teste det via DNA. Og hvad med de »farlige« hunde, der ikke står på forbudslisten? En rottweiler i de forkerte hænder er ikke sjov at møde i en gyde. Det er nemlig ikke hunden, der er problemet. Det er ejeren – og det er her indsatsen skal gøres, hvis man vitterlig vil problemet med farlige hunde til livs.

»Der er små hunde, der bliver overfaldet hver dag«

PIA RINDOM

I knap syv år har Pernille Hansen virket som hundesagkyndig i politianmeldte sager, hvor hunde har bidt enten dyr eller mennesker, og hvor politiet har vurderet, at hunden skulle aflives. I de tilfælde kan hundeejeren forlange, at en sagkyndig kigger på hunden, for at sikre at beslutningen træffes på et fagligt, korrekt grundlag. I alt har Pernille Hansen assisteret politiet i 50-60 af sådanne sager på Sjælland, der er det distrikt, hun er tilknyttet.

- Det er ret mange, men der er også flest sager på Sjælland, siger hun.

Pernille Hansen er derfor glad for, at hun fra i sommer fik assistance af dyrlæge Pernille Blok-Riisom.

- Det var rigtigt godt, for på det tidspunkt blev fokus skærpet og betød, at vi i perioder i var oppe på at have et par sager om ugen. Nu er det stilnet lidt af igen.

Pernille Hansens store indsigt i hundeadfærd har hun tilegnet sig både gennem kurser og arbejdet med mange forskellige hunderacer og hundebrugere. Blandt andet var hun i 2000 på et studieophold i USA, hvor hun sugede erfaringer til sig fra den anerkendte dyrlæge og adfærdsforsker Karen Overall, der har skrevet adskillige bøger om hundeadfærd, og om hvordan adfærdsproblemer hos hunde skal behandles.

Derudover var Pernille Hansen sammen med dyrlæge Jørgen Mikkelsen med til at vejlede regeringen, da de første stramninger af hundeloven kom i 2003. Siden var hun med til at udarbejde en pjece med anvisninger til, hvordan politiet skulle håndtere lovgivningen.

Ny stramning

I marts 2009 besluttede regeringen så at nedsætte et Udvalg om hunde, der fik til opgave at foretage en samlet gennemgang af hundelovens regler. Udvalget skulle i den forbindelse særligt overveje, om der er behov for yderligere tiltag i forhold til hunde, der kan være farlige for omgivelserne.

Bare to måneder efter anmodede justitsministeriet udvalget om at afgive en delbetænkning om farlige hunde, således at der kan tages et eventuelt lovgivningsinitiativ i begyndelsen af 2010. Det skete i lyset af den intensiverede debat om farlige hunde.

Arbejdet i udvalget

- De første møder var meget forvirrende. Alle ville sige noget, og ikke meget af det var særligt struktureret. Det ændrede sig dog siden.

- Det var absolut klart fra begyndelsen, at vi ikke var enige. Nogle ville have racespecifikke restriktioner, men ikke forbud. Det ville DDD ikke, og justitsministeriet tilkendegav at de var meget interesseret i mulighederne for at indføre forbud. Så vandene var delt, fortæller Pernille Hansen, der er den i arbejdsgruppen, der har den største indsigt i hundeadfærd.

- Jeg har haft rigtigt meget hjemmearbejde og har brugt en masse tid på at finde artikler, der kunne dokumentere de forhold, vi kiggede på – fx om der var forskel på bidstyrke hos forskellige racer, og hvorvidt aggression hos forskellige hunderacer er undersøgt.

- Det var svært at komme igennem

med argumenterne. De skulle være meget faglige, og det blev de så.

- Debatten har fra alle sider være meget følelsesladet. Mange har været påvirket af oplysninger fra pressen. Faglige argumenter skulle være meget gode for ikke at blive stoppet af »der er små hunde, der bliver overfaldet hver dag – de hunde må forbydes«.

- I et forsøg på at få en fornemmelse af, hvor stort problemet egentligt

Justitsministeriets Udvalg om hunde

Landsdommer Jens Kruse Mikkelsen, Østre Landsret (formand)

Kommunikationskonsulent Vibeke Knudsen, Dansk Kennel Klub
Forretningsfører Hans Tonsborg, Danmarks civile Hundeførerforening

Dyrlæge Jens Svenningsen, Dyrenes Beskyttelse

Dyrlæge Ingeborg Mølbak, Dyreværnsrådet

Dyrlæge Pernille Hansen, Den Danske Dyrlægeforening

Rigsadvokatassessor Pernille Langermann-Nielsen, Rigsadvokaten

Afdelingschef Birgit Kleis, Rigspolitiet

Kontorchef Cristina A. Gulisano, Justitsministeriet

Fuldmægtig Michelle Argir, Justitsministeriet (sekretær)

Fuldmægtig Mette Johansen, Justitsministeriet (sekretær)

Dyrlæge Pernille Hansen repræsenterer Den Danske Dyrlægeforening i Justitsministeriets udvalg om hunde. Her har hun som den med den største faglige viden om hundeadfærd gang på gang måtte løfte den faglige bevisbyrde. Og det har til tider været tungt ... meget tungt, siger hun

Pernille Hansen: »Der er ikke noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at en race er farligere end en anden. Og det er jeg sådan set meget glad for, at der kom til at stå i delbetænkningen«.

er, gennemførte jeg derfor en spørgeskemaundersøgelse via DDDs smådyrliste. Den var ikke særligt videnskabelig, men det var det bedste, jeg kunne gøre hurtigt.

Pernille Hansens undersøgelse viste, at enkelte steder i landet oplevede man en fremgang i patienter med hundebid, men det var slet ikke sådan, at alle dyrlæger synes, det var et problem.

- Og faktisk synes de fleste, at det ikke var det. Jeg prøvede derefter kun at spørge de store dyrehospitaler. Her var der så lidt flere, der synes, at de havde oplevet større og lidt flere bid-sår end før. Men der var slet ikke virkelighed i forhold til overskrifterne i aviserne, siger Pernille Hansen og tilføjer, at ud fra tilgængelige skadestuerapporter har antallet af mennesker, der er blevet bidt, ligget nogenlunde stabilt de sidste ti år.

Der er forskel

Det har også været opad bakke for Pernille Hansen at forklare udvalget, at det er vanskeligt at opstille regler for, hvilke racer der kan være farlige.

- Jeg siger ikke, at der findes racer, der ikke er farligere end andre. For det er der. Der er racer, der generelt har en tendens til at være mere aggressive end andre. Men hvis du tager den enkelte hund i en racepopulation, så er det ikke sikkert, at den er mere aggressiv end

en fx labrador. Det er også det, jeg ser i de sager, jeg vurderer for politiet. Du kan godt have en hund, der er potentielt farlig, men hvis det er en ejer, der er ansvarsfuld og forstår at tage sig af den, så kommer den hund ikke til at genere nogen, hvis den bliver passet på. Omvendt kan en hund, der af natur ikke er særlig farlig, gå hen og blive til store gene for andre mennesker og dyr, hvis dens ejer ikke evner at tage sig af den på ansvarlig vis. Så det er en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde, og derfor kan man ikke generalisere og opstille firkantede regler for, hvilke hunde der er farligere end andre.

- Det er også det, der står i delbetænkningen. Der er ikke noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for at en race er farligere end en anden. Og det er jeg sådan set meget glad for, at der kom til at stå.

Vigtigste argumenter

- Jeg har set og hørt andre dyrlæger, der har ment noget helt andet end jeg. Derfor vil der nok være nogle, der vil sige, at det er dyrlægefagligt at mene noget andet. Men jeg holder fast i de faglige argumenter, jeg har sagt her, og dem kan jeg altså ikke finde bedre. Jeg har brugt meget tid på at tænke, især i begyndelsen, og da var jeg bestemt ikke så afklaret, som jeg er nu.

- Jeg er ikke blind for, at kamphunde har en speciel adfærd over for andre hunde. Det er helt typisk, når vi vurderer dem. Så det er ikke fordi, jeg afviser, at der er forskel på racerne.

- Hvis et raceforbud skal være fagligt

funderet, må man efter min opfattelse sætte nogle klare objektive kriterier for, hvilket niveau af aggression man vil acceptere hos en race. Det findes ikke. I en del undersøgelser er det de samme racer, der scorer højeste point i aggression, men undersøgelserne er lavet på forskelligt grundlag. De er stort set allesammen lavet i udlandet, og racernes adfærd kan sagtens være forskellig i de forskellige lande, siger Pernille Hansen og understreger, at det heller ikke er muligt sikkert at identificere en hunds racemæssige baggrund ud fra DNA-test, hvilket gør, at man ender i mere eller mindre håbløse modeller for, hvordan man kan udpege de forbudte racer.

DDD fingreaftryk

Ifølge Pernille Hansen kommer DDDs holdninger til udtryk i stort set hele delbetænkningens afsnit om udvalgets overvejelser – navnlig hvad angår den faglige argumentation i forhold til belysning af omfanget af hundebid, data fra alle hundesagkyndige i landet, ulemperne ved at generalisere en hund ud fra dens race, betæneligheder ved raceudvælgelse pga. udseende, betydningen af ejerindflydelse og krav om påbud af indhegning.

- Jeg er glad for, delbetænkningen nævner, at fire repræsentanter i gruppen mener, at et eventuelt forbud vil ramme for bredt, fordi det vil ramme en masse dyr, det ikke skal ramme - og samtidig vil det ramme for snævret, fordi der er en masse hunde af andre racer, som man ikke tager højde for og som kunne være potentielt farlige.

Hvordan ser en pitbull ud? Og hvordan ser en pitbullblanding ud? Pernille Hansen betoner, at det er næsten umuligt at lave forenklede modeller til at udvælge farlige hunderacer.

Frihed under tvang

Er det din vurdering, at udvalgets anbefalinger kommer til at danne grundlaget for den kommende hundelov?

- Der er kommet en ny minister, og det er ikke til at sige, hvad Lars Barfoed vil. Den tidligere minister havde jo næsten bestemt sig forinden - og i den pressemeddelelse, der er udsendt i forbindelse med offentliggørelsen af delbetænkningen, er det formuleret som om, at justitsministeriet er stemt for et forbud, hvis det kan lade sig gøre i praksis, siger Pernille Hansen.

Hun nævner i den forbindelse, at udvalget fik i opdrag både at lave race-lister og opstille modeller, der kunne virke for et forbud mod kamp- og muskelhunde.

- Jeg synes, det var meget ubehageligt at opstille listerne. Det samme gjaldt modellerne. Jeg var principielt meget imod det, men der var ikke så meget valg, hvis vi ville have nogen form for indflydelse.

- Jeg råbte meget højt op med hensyn til modellen med den omvendte bevisbyrde - og om hvor meget det ville skade almindelige hundeejere og almindelige hunde. Men det laver jo ikke om på, at hvis du vil forbyde nogle hunde, så er det jo det, der vil virke - så ryger der bare alt muligt med i købet.

- Man kan risikere at folk siger, at deres hund fx ikke er en pitbull terrier, og så er spørgsmålet, hvordan ser en pitbull ud? Og hvordan ser en pitbullblanding ud? Og så skal man sidde og sammenligne billeder og sige: »Den, den

og den er forbudt«. Eller også skal man gøre som i Spanien, hvor de har opstillet de kriterier, at hvis hunden er kort-håret, er muskuløs, vejer over 30 kg og er over 50 cm over ryggen, så er den forbudt. Så kan man stå der med målebåndet og sige: »Den er kun 49 cm, og den har lige tabt to kg ... nå, så er den ikke forbudt alligevel«.

- Uanset hvad kommer man til at bruge en masse ressourcer på at placere en hund i en bestemt kasse på grund af dens udseende, uden hensyntagen til om den er til gene for omgivelserne.

Pernille Hansen betoner, at udvalget blev frataget indflydelse på en del af lovgivningen, fordi justitsministeriet sendte et udkast til ændring af hundeloven i høring. Udkastet indeholdt skærpelse af tidspunktet for registrering af hvalpe fra 4 mdr. til 8 uger, krav om at hunde skal føres i snor i bymæssig bebyggelse, samt at politiet kan træffe afgørelse om aflivning uden en hundesagkyndig undersøgelse, hvis en hund har skambidt et menneske eller en anden hund.

Tung, men givtig proces

- Rent personligt har det været en spændende proces at deltage i arbejdet, men også meget frustrerende og tungt at skulle løfte den faglige argumentation. Det har været sejt, fordi der også har været argumenter for alt muligt andet. Det tog mere tid, end jeg havde regnet med, siger Pernille Hansen. ■

Fælles enighed

I overensstemmelse med DDDs holdninger indeholder delbetænkningen en bevarelse af princippet i lovgivningen om, at de forskellige sager om farlige hunde skal vurderes enkeltvis. Derudover er der fælles enighed om ændring og præcisering af generelle bestemmelser. Disse omfatter:

- Præcisering af, at politiet kan give pålæg om snor og mundkurveforbud uden der gennemføres en sagkyndig undersøgelse.
- Præcisering af at politiet har mulighed for påbud »hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser«.
- Mulighed for pålæg om indhegning af ejernes have.
- Mulighed for krav om hvem der kan lufte hunden.
- Mulighed for krav om at et snorepåbud forudsætter en fastline og ikke en flex-line.
- Politiet får pligt til at lade en hund mærke og registrere for ejerens penge (hvis politiet møder en ikke id-mærket hund).
- Ønske om mulighed for at politiet hurtigt via hundens id-nummer kan checke om hundens ejer har et snore- eller mundkurvepåbud.
- Regler til at sikre at et påbud ikke kan omgås ved at overdrage hunden til en anden.
- Stigning af bødetakster for overtrædelse af hundeloven.
- Mulighed for frakendelse af retten til at have hund, hvis pålæg om snor, mundkurv (indhegning) overtrædes flere gange.
- Enighed om vigtighed af at politiet får mulighed (nævnt med konkrete forslag) for at håndtere lovgivningen på ønskelig vis.